

Για μια νέα προοδευτική πολιτική πλειοψηφία

Ο διπολικός κόσμος έκλεισε τον κύκλο του τη δεκαετία του '90 και ο νέος κόσμος είναι πολυπολικός, με το γεωπολιτικό κέντρο βάρους, να μετατίθεται από τον Ατλαντικό, στον Ειρηνικό.

Υπέρτατη δύναμη, έχει αναδειχθεί μια παγκόσμια οικονομική ελίτ. Παράλληλα με την αντίθεση κεφαλαίου - εργασίας, προβάλλει και μια νέα μορφή της, μεταξύ παραγωγικού και χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου.

Η Ευρώπη των εθνών-κρατών είναι δύσκολο να μετεξελιχθεί, στις παρούσες συνθήκες, σε ομοσπονδία. Στον πολυπολικό κόσμο που ανατέλλει, είναι αναγκασμένη να τοποθετηθεί υπαρκτικά. Αν δηλαδή θα αποτελέσει έναν ισχυρό παγκόσμιο πόλο, καθώς ενδεχόμενη αδυναμία της, θα ισοδυναμεί με υποβάθμιση της στον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας, με σημαντικές επιπτώσεις για τις χώρες του Νότου και ιδιαίτερα για την Ελλάδα.

Στη Ν.Α. Ευρώπη, τη Μεσόγειο, τα Βαλκάνια και τη Μέση Ανατολή εξελίσσονται γεωστρατηγικού χαρακτήρα ανακατατάξεις, που σχετίζονται με τον υπό διαμόρφωση νέο κόσμο.

Στην Ελλάδα η διπλή ήττα των εκλογών για τον ΣΥΡΙΖΑ και για τις προοδευτικές δυνάμεις, είναι μια ήττα «στρατηγική». Είναι μια εκλογική συντριβή, η οποία απαιτεί εις βάθος ανάλυση, μελέτη και επεξεργασίες. Ο ΣΥΡΙΖΑ στις τελευταίες εκλογές, έχασε το 50% της δύναμης του, σε σχέση με το 2015. Όλες οι κοινωνικές ομάδες, ανεξαρτήτως γεωγραφικού ή άλλου προσδιορισμού, αποδοκίμασαν ένα κόμμα, που δεν βρισκόταν στα έδρανα της κυβέρνησης, αλλά σε αυτά της αντιπολίτευσης. Για πρώτη φορά στην μεταπολιτευτική ιστορία, ο χώρος δεξιά του κέντρου, είναι μεγαλύτερος από τον χώρο στα αριστερά του.

Οι πολίτες προσήλθαν στην κάλπη, για να εκφράσουν την πολιτική δυσαρέσκεια και την αποδοκιμασία τους προς τον ΣΥΡΙΖΑ, τιμωρώντας τον για την ιδεολογική, προγραμματική και οργανωτική του ανεπάρκεια.

Μαζί του, καταδίκασαν συμπεριφορές, προγράμματα και πολιτικές αδυναμίες, δίνοντας ξεκάθαρη εντολή πολιτικής ανανέωσης, σε επίπεδο προσώπων αλλά και ιδεών.

Οφείλουμε συνεπώς να αναμετρηθούμε με την αλήθεια και να αναλάβουμε την πολιτική ευθύνη. Αν θέλουμε να γίνουμε μέρος της λύσης, πρέπει να αναγνωρίσουμε, ότι υπήρξαμε μέρος του προβλήματος, παρά τα σημαντικά επιτεύγματα της περιόδου της τετραετούς διακυβέρνησης.

Δεν είναι εύκολο σε μερικές γραμμές, να πει κανείς τι πρωτο-έφταιξε ή να κάνει ένα σοβαρό απολογισμό. Αυτό θα απαιτήσει βαθύτερη ανάλυση, επεξεργασίες, μελέτη και συλλογική σκέψη, για να εξαχθούν κρίσιμα και χρήσιμα συμπεράσματα για τη συνέχεια. Αυτή είναι μια διαδικασία, που πρέπει να απασχολήσει ένα μαζικό, δυναμικό και ανοιχτό στην κοινωνία, συνέδριο.

Πέρα όμως από τα αίτια της ήττας, αυτό που πρέπει να μας προβληματίσει περισσότερο, είναι γιατί δεν προβλέψαμε το αποτέλεσμα των εκλογών, της 21^{ης} Μαΐου. Βεβαίως, ο διεθνής αρνητικός συσχετισμός, η συντηρητική στροφή μιας κοινωνίας χαμηλών προσδοκιών, η «μιντιακή» υπεροπλία του αντιπάλου, τα γνωστά επιχειρηματικά συμφέροντα και η «διαπλοκή», επέδρασαν καθοριστικά στο εκλογικό αποτέλεσμα, όμως τα αίτια της ήττας, θα πρέπει να τα αναζητήσουμε κυρίως, στις δικές μας αδυναμίες και λάθη.

Πρέπει να αναγνωρίσουμε, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ είμαι μακριά από τις διεργασίες, που συντελούνται στην ελληνική κοινωνία, τα τελευταία χρόνια.

Η πρόσκαιρη ριζοσπαστικοποίηση της ελληνικής κοινωνίας, το «κύμα» του 2012, η αδυναμία της Αριστεράς που ερχόταν στην εξουσία, να αρθρώσει ολοκληρωμένη ιδεολογικοπολιτική πλατφόρμα εξουσίας, το «τραύμα» και ο συμβιβασμός του 2015, η κυβερνητική θητεία 2015-2019, το αντι-ΣΥΡΙΖΑ μέτωπο, η αντιπολιτευτική τακτική της τελευταίας τετραετίας, είναι επεισόδια μιας διαρκούς αδυναμίας του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ, να συνδεθεί με τις μάζες αλλά και να αποκτήσει, στοιχειώδη ιδεολογικοπολιτική φυσιογνωμία. Η ανυπαρξία στο συνδικαλιστικό χώρο, στη νεολαία, στην αυτοδιοίκηση, είναι εκκωφαντική. Το μήνυμα απομονωμένο από την κοινωνία, μοιραία γίνεται «θολό» αφού δεν ακουμπά, στα πραγματικά επίδικα. Ο πολιτικός καιροσκοπισμός γεννάει πολιτική

αναξιοπιστία και συνεπακόλουθα, δεν μπορεί να αποτυπώσει, μια σαφή πολιτική φυσιογνωμία.

Οφείλουμε να παραδεχτούμε, ότι ο ΣΥΡΙΖΑ έχει βαθιά κρίση πολιτικής ταυτότητας.

Όλα τα παραπάνω, δεν είναι απλές διαπιστώσεις. Παράγουν πολιτικό αποτέλεσμα και πρέπει να μας οδηγήσουν σε κρίσιμες διεργασίες και υπαρξιακές αποφάσεις. Είναι τέτοιες οι αποφάσεις αυτές, που μας οδηγούν στην εξαγωγή συμπερασμάτων καθοριστικών για το μέλλον.

Ο «οδικός χάρτης» της επόμενης μέρας, μπορεί να προκύψει μόνο, αν γίνει ειλικρινής και ψύχραιμη αποτίμηση του εκλογικού αποτελέσματος.

Εκτός όμως από την αυτοκριτική, **χρειαζόμαστε και προοπτική:**

Ο νέος ΣΥΡΙΖΑ, το νέο μεγάλο κόμμα της Προοδευτικής παράταξης, χρειάζεται ένα συνέδριο απολογισμού, ταυτότητας, θέσεων, πολιτικής φυσιογνωμίας και στρατηγικής. Πρέπει να γίνει διάλογος στη βάση, να μιλήσουν δημοκρατικά όλα τα μέλη του κόμματος. Να μιλήσουν για όλα, για την κατεύθυνση, για το ύφος, για το πολιτικό σχέδιο, για τις σύγχρονες αντιθέσεις και τις διαιρετικές τομές, για το μοντέλο του κόμματος, για τις νέες προκλήσεις του αιώνα μας. Πρέπει να «λάμψει» η δημοκρατία. Τα μέλη, να πάρουν το νέο φορέα στα χέρια τους, ο νέος φορέας να γίνει υπόθεση όλης της κοινωνίας και όχι μιας περικόλειστης γραφειοκρατίας.

Εάν η πολιτική πρέπει να προσδιορίσει τα πρόσωπα και τους ρόλους, είναι ανάγκη να διαμορφωθεί μια πολιτική πλατφόρμα, με τη μορφή της **alternative**, που θα ανοίγει προοπτικές ενοποίησης της ευρύτερης κοινωνικής πλειοψηφίας, σε προοδευτική κατεύθυνση. Η πλατφόρμα αυτή πρέπει να είναι αρθρωμένη ιδεολογικά, πολιτικά, προγραμματικά και οργανωτικά.

Α.ΙΔΕΟΛΟΓΙΚΑ, δεν έχουμε άλλη διέξοδο παρά να οδηγηθούμε σε υπέρβαση και σύνθεση. Επειδή ο καθένας μας έχει συγκεκριμένη αφετηρία συμμετοχής όσον αφορά τα ιδεολογικά ρεύματα της Αριστεράς και εν πολλοίς προσδιορίζεται από αυτήν, είναι αναγκαίο η σύνθεση να γίνεται στη βάση των νέων διαιρετικών τομών, που επισυμβαίνουν στον κόσμο. Γίνεται μεγάλη συζήτηση για τον πολιτικό

προσανατολισμό του ΣΥΡΙΖΑ. Αν δηλαδή, πρέπει να στραφεί προς την κεντροαριστερά ή τη παραδοσιακή αριστερά. Πρόκειται για ψευτοδίλημμα. Πρέπει να πάμε σε μια νέα μεγάλη δημοκρατική και προοδευτική παράταξη, που θα ενσωματώνει τις θετικές εμπειρίες του παρελθόντος. Χρειαζόμαστε ένα μίγμα ρεαλισμού και ριζοσπαστισμού, που θα ανοίγει δρόμους προς τον στρατηγικό στόχο: Τον μετασχηματισμό της κοινωνίας, στη βάση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Μπορούμε και πρέπει να στοχεύσουμε σε ένα πλαίσιο (alternative) **που θα κατατείνει σε μια σύγχρονη κυβερνώσα δημοκρατική προοδευτική παράταξη.** Σε ένα σύγχρονο φορέα, τόπο συνάντησης όλων των ρευμάτων, όπως είναι για παράδειγμα του δημοκρατικού σοσιαλισμού, της Αριστεράς, της οικολογίας, των ατομικών δικαιωμάτων κτλ.

Β.ΠΟΛΙΤΙΚΑ, στη χώρα μας και στον ευρύτερο Ευρωπαϊκό χώρο, τα συμπιεσμένα εξ αιτίας της κρίσης μεσαία και φτωχά λαϊκά στρώματα, μετατοπίζονται εκλογικά σε λαϊκίστικες ή ακροδεξιές εκλογικές συμπεριφορές. Συνεπώς η πάλη κατά του φασισμού ανάγεται σε μια διαρκή μάχη, υπέρ της κοινωνίας. Η βασική διαιρετική τομή στον άξονα «αριστερά- δεξιά» ίσχυε, ισχύει και θα ισχύει, όσο υπάρχουν εκμεταλλευτές και εκμεταλλευόμενοι, ισχυροί και ανίσχυροι. Φαίνεται όμως να διαμορφώνεται και μια νέα διαιρετική τομή, που αφενός είναι ο φόβος, η ανασφάλεια, τα κοινωνικά στερεότυπα του παρελθόντος και αφετέρου η ελπίδα, η αναζήτησή για το καινούργιο. Ιστορικά, μετά τη μεταπολίτευση υπήρχε πάντα στη χώρα προοδευτική, δημοκρατική, κοινωνική πλειοψηφία. Το διακύβευμα για το πολιτικό προσωπικό του ευρύτερου δημοκρατικού χώρου, είναι αν αυτή η κοινωνική πλειοψηφία, μπορεί να μετεξελιχθεί, σε πολιτική πλειοψηφία. Η κοινωνία μας υφίσταται συνθήκες κρίσης. Η κρίση δεν είναι μόνο οικονομική, είναι κυρίως, κρίση αξιών. Οι ιδέες μας δεν απαντούν απαραίτητα στα μεγάλα νέα ζητήματα. Χρειάζεται ένα σύγχρονο οπλοστάσιο ιδεών για να θωρακιστούμε αλλά και να απαντήσουμε στις νέες προκλήσεις.

Ο ΣΥΡΙΖΑ ΠΣ και όχι μόνο, γενικότερα ο ευρύτερος προοδευτικός χώρος, δεν μπορεί παρά να έχει ισχυρά, **πατριωτικά χαρακτηριστικά. Πρέπει να ενώσει το «κοινωνικό» με το «εθνικό» ζήτημα.** Το υπηρέτησε άλλωστε διαχρονικά σε όλους τους εθνικοαπελευθερωτικούς αγώνες. Βασικός προσανατολισμός πρέπει να είναι

η εγγύηση του υφιστάμενου status των συνόρων, στα Βαλκάνια και την ΝΑ Μεσόγειο.

Η Ελλάδα με βάση τις νέες γεωστρατηγικές αναδιαμορφώσεις πρέπει να είναι πυλώνας ειρήνης, φιλίας και ανάπτυξης στη περιοχή. Γέφυρα διαλόγου με την Ευρωπαϊκή Ένωση και αυτό, προϋποθέτει πολυδιάστατη εξωτερική πολιτική.

Με βάση τα νέα δεδομένα του πολυπολικού πλέον κόσμου, δεν μπορεί να είναι άνευ όρων δεδομένος σύμμαχος σε επιδιώξεις κρατών ή οργανισμών, αν αυτές δεν υπηρετούν τα εθνικά συμφέροντα.

Η κοινοβουλευτική δημοκρατία ως πολίτευμα, παρουσιάζει και αδυναμίες, είναι όμως ότι καλλίτερο έχουμε, για τον τρόπο λειτουργίας μιας οργανωμένης κοινωνίας .

Σήμερα όμως οι πολίτες θεωρούν δεδομένα τα πλεονεκτήματα της και την απαξιώνουν, με τη μη συμμετοχή. **Αποχή** που υπερβαίνει ακόμα και το 50% εγείρει θέματα ενδυνάμωσης της. Το φαινόμενο γίνεται ακόμη πιο έντονο και ανησυχητικό στο χώρο της νεολαίας. Δεν ευθύνονται οι νέοι άνθρωποι, αλλά το ίδιο το πολιτικό σύστημα, που αδυνατεί να διαμορφώσει όραμα συμπερίληψης και συμμετοχής, στο οποίο ο κάθε πολίτης θα βλέπει την εικόνα του. Μεγάλο ζητούμενο είναι αν ο ΣΥΡΙΖΑ, θα αποδείξει, ότι δεν ήταν παρένθεση. Και για να το αποδείξει αυτό, χρειάζονται νέες ιδέες. Πιθανά η έλλειψη νέων μεγάλων ιδεών, να ερμηνεύει και το τεράστιο ποσοστό της αποχής.

Γ.ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΑ, ο ΣΥΡΙΖΑ πρέπει να συνδεθεί ξανά με τον Ελληνικό λαό, μέσω των **προγραμματικών του θέσεων**. Πριν 2 χρόνια, ο ΣΥΡΙΖΑ μέσα από πανελλήνια συνδιάσκεψη, κατέληξε σε προγραμματικές θέσεις, οι οποίες δεν αξιοποιήθηκαν επαρκώς, στην πορεία προς τις εκλογές. Οι εξελίξεις είναι πολύ γρήγορες και είναι προφανές, ότι οι οποίες θέσεις και επεξεργασίες, χρήζουν επικαιροποίησης και αναδιαμόρφωσης.

Είναι επιβεβλημένο στα πλαίσια του επικείμενου συνεδρίου, να ανοίξει κύκλος διαλόγου με όλους τους μαζικούς φορείς, επαγγελματικές ενώσεις, συνδικάτα, δεξαμενές σκέψης, ακόμα και με άλλους πολιτικούς σχηματισμούς.

Η νέα εποχή θέτει ερωτήματα και η παγκόσμια κοινότητα, αναζητά απαντήσεις:

Ο δημοκρατικός χώρος, πρέπει να μιλήσει για την **βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη**, για την διεύρυνση της παραγωγικής βάσης, με δίκαιη συμμετοχή των συντελεστών, για την ευρωπαϊκή σύγκλιση, με όρους κοινωνικής συνοχής.

Το **δημογραφικό** πρόβλημα της χώρας, που έχει λάβει εκρηκτικές διαστάσεις πρέπει να αντιμετωπισθεί με επίκαιρες θέσεις, ως ζήτημα εθνικό και ουσιαστικό.

Η **κλιματική κρίση** είναι παρούσα και είναι απειλή για όλους.

Οι νέες προκλήσεις της εποχής, η τεχνητή νοημοσύνη, οι καινούργιες τεχνολογίες, οι αλλαγές στις σύγχρονες μορφές εργασίας, το μεταναστευτικό, η κρίση δημοκρατίας, τα Big Data, πρέπει να απασχολήσουν την συζήτηση μέσα από ένα εξαντλητικό διάλογο αρχών και θέσεων.

Δ.ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΑ, υπάρχει ένα κρίσιμο ερώτημα. Θέλουμε ένα ισχυρό κόμμα ενεργών μελών ή κόμμα μεγαλομετόχων; Πριν ένα χρόνο, η πολιτική διεύρυνση του ΣΥΡΙΖΑ απέδωσε σημαντικά ποσοτικά οφέλη και ήταν πράγματι σε θετική κατεύθυνση. **Όμως αντί να γίνει με όρους υπαρκτών, ενεργών κοινωνικών δυνάμεων, περιορίστηκε στους όρους πολιτικής γεωγραφίας, κυρίως σε επίπεδο κορυφής.** Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τα 110 χιλιάδες νέα μέλη, να μην έχουν ενσωματωθεί λειτουργικά μέχρι σήμερα. Η προσυνεδριακή περίοδος γίνεται ευκαιρία μέσα από διαδικασίες βάσης και κοινωνίας, με ένα σοβαρό ολιστικό διάλογο, να καταστούν συμμετοχοί και **συνδιαμορφωτές της νέας σελίδας.**

Στα πλαίσια της νέας εποχής είναι επιβεβλημένο να ασχοληθούμε και με το **μοντέλο του κόμματος.** Θέμα μοντέλου δεν υφίσταται μόνο στην Ελλάδα αλλά πανευρωπαϊκά και παγκόσμια. Το ζήτημα είναι κρίσιμο, αν θέλουμε να

αντιμετωπίσουμε την κρίση του κομματικού φαινομένου και να επιχειρήσουμε, μια ουσιαστική διείσδυση στο μαζικό χώρο.

Σήμερα, μας συνδέει όλους η κοινή αγωνία να εκφραστεί ο δημοκρατικός κόσμος, να απαντήσουμε στις νέες προκλήσεις της εποχής και να εκπροσωπήσουμε τα λαϊκά στρώματα.

Αυτός ο στόχος δεν μπορεί να επιτευχθεί μέσα από ένα «fast track» συνέδριο, ούτε αντίστοιχα μέσα από μια εκλογή Προέδρου, από τη βάση μέσα στο Καλοκαίρι, μόνο και μόνο για να εξυπηρετηθούν, ιδιοτελείς πολιτικές σκοπιμότητες ή για να «κρύψουμε το πρόβλημα κάτω από το χαλί».

Που αλλού ακούστηκε τα πρόσωπα να προσδιορίζουν τις πολιτικές και όχι το αντίστροφο; Να μας πει η κοινωνία, από ποιους θέλει να εκπροσωπηθεί και πρώτοι εμείς, για το καλό του νέου εγχειρήματος, να αποδεχθούμε, ότι ενδεχομένως το «νέο» μπορεί να μην μας περιλαμβάνει, σε θέσεις ευθύνης. Να αποδείξουμε τελικά, ότι ο σκοπός, η «Υπόθεση» είναι πάνω από τα πρόσωπα και το συμφέρον τους.

Πρέπει να προκύψει ένα αντιπροσωπευτικό(και καταστατικό) συνέδριο, που θα εκλέξει νέα όργανα, νέα Κ.Ε., νέα Π.Γ. και φυσικά νέο Πρόεδρο, μέσα από τις υφιστάμενες ή νέες καταστατικές μας διαδικασίες. Να ανοίξει ο αριστερός και δημοκρατικός διάλογος, που θα αγκαλιάσει και άλλες δυνάμεις της κοινωνίας. Το συνέδριο να γίνει ο ιμάντας αντιστοίχισης της πολιτικής ανάγκης, με την κοινωνική πλειοψηφία.

Απαιτείται ένα πανδημοκρατικό προσκλητήριο, που μαζί με τα «μεγάλα» και «καινούργια» θα χτίσει και ένα μέτωπο δημοκρατίας, απέναντι στο φασισμό, που σηκώνει και πάλι κεφάλι αναβαπτισμένος στην κρισιακή συνθήκη.

Το εξάμηνο μετά την ήττα, μοιραία δεν επηρεάζει δραματικά το πολιτικό σκηνικό και πρέπει να αξιοποιηθεί, για διαδικασίες.

Συντρόφισσες και σύντροφοι,

είναι κρίσιμο στην νέα συνθήκη, να αφήσουμε το «νέο» να γεννηθεί.

Σε μια εποχή που θριαμβεύει το ατομικό, πρέπει να ενεργοποιήσουμε τον συλλογικό διανοούμενο, που θα πορευτεί παρέα με την δημοκρατία και την κοινωνία σε προοδευτική κατεύθυνση.

Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα θα σηματοδοτήσουν αν η δημοκρατική παράταξη, η αριστερά, η κεντροαριστερά, έχουν λόγο ύπαρξης. Οι απαντήσεις στα παραπάνω ερωτήματα, **οδηγούν σε ρήξη με τις πολιτικές της ήττας ή σε εξακολούθησή τους. Σε επανίδρυση της αριστεράς και της δημοκρατικής παράταξης ή σε ενταφιασμό τους, όπως και των λαϊκών και εθνικών αναγκών και δικαίων, μέσα από ένα δίπολο δεξιάς- ακροδεξιάς, το οποίο ήδη, στήνει το κατεστημένο.** Σήμερα πρέπει να μιλήσουμε ξανά με όρους κοινωνικής και ταξικής συμμαχίας. Οι εργαζόμενοι(με μπροστάρηδες τους ανθρώπους της επισφάλειας, το precariato), η νεολαία, οι αγρότες, οι ελεύθεροι επαγγελματίες, οι άνεργοι είναι το ταξικό μπλοκ, το οποίο πρέπει να έρθει στην εξουσία. Δεν είμαστε μόνο με τους φτωχούς, είμαστε με τους πολλούς. **Πρέπει να μιλήσουμε με όρους οργανικής σύνδεσης εθνικού και κοινωνικού. Με όρους επανάκτησης της πολιτικής διαδικασίας, από την οργανωμένη κοινωνία.** Είναι με τέτοιους όρους, που πρέπει να αρθρωθεί ο λόγος μας και η δράση μας, όχι με όρους αυτοαναφορικούς, ούτε με όρους της δεξιάς.

Κατόπιν τούτων, εκτιμούμε ότι το συνέδριο, πρέπει να γίνει συντεταγμένα μετά τις αυτοδιοικητικές εκλογές, σε μια ανοιχτή, επίπονη και επίμονη διαδικασία, χωρίς βιαστικές επιλογές.

Μόνο έτσι θα προκύψει, η απαραίτητη επανεκκίνηση-επανίδρυση.

Το κρίσιμο συντρόφισσες και σύντροφοι, είναι να δείξουμε ότι πήραμε το μήνυμα των εκλογών, ότι το «όλον» είναι πάνω από εμάς, ότι η «Υπόθεση» πρέπει να μείνει ζωντανή, για το καλό της κοινωνίας. Αυτό δεν μπορεί να γίνει με την αναπαραγωγή των παθογενειών του παρελθόντος, σε κλειστές αίθουσες και με τετελεσμένες συνεννοήσεις.

Στοιχιζόμαστε στο εγχείρημα αυτό με ένα και μοναδικό στόχο:

Να ανοίξουμε το χώρο στην δημοκρατία, στην κοινωνία, να χτίσουμε μαζί από τα κάτω, την νέα προοδευτική, δημοκρατική, πολιτική πλειοψηφία.

Διονύσης Τεμπονέρας

Μέλος της ΠΓ του ΣΥΡΙΖΑ-ΠΣ